Цус захиалах маягт Сорьц авах

Prof. Dr. Cees Th. SMIT SIBINGA
IQM Consulting, Univ. of Groningen

Агуулга

- Цус захиалах маягтын ач холбогдол
- Хэрэгтэй мэдээллүүд
- Цусны сорьц авч, хаяглах

Цус захиалах маягт-яагаад хэрэгтэй вэ?

Сонирхогч талуудын хооронд мэдээлэл солилцох – зорилгод нийцсэн, тодорхой байх

Зорилго – rчанартай, үо дүнтэй, тохирсон цусан бүтээгдэхүүн сэлбэх

Цус, цусан бүтээгдэхүүн сэлбэх шийдвэр гаргаж, захиалга хийхдээ зөв оношилгоонд тулгуурлан, бусад альтернатив арга хэрэглэж болох эсэхийг сайтао тунгаасны дараа шийдвэрээ гаргах нь зүйтэй.

Цус захиалах маягт-яагаад хэрэгтэй вэ?

Лаборатори нь захиалсан цусны тохирлыг шинжилгээг хийх шаардлагатай.

Захиалгыг бичгээр өгнө –Цу захиалах маягт (ЦЗМ, 3 %).

Үйл ажиллагаа –бичгэн хэлбэрээр 2 тасгийн хооронд

Цус захиалах маягт-яагаад хэрэгтэй вэ?

Солилцож байгаа мэдээлэл нь тодорхой, ойлгомжтой, хамааралтай, засаж болохуйц байна.

Илгээгч нь – мэдээлэл хүлээн авагч нь тохирсон үйлчилгээ (хариулт) үзүүлэхийн тулд ямар мэдээлэл хэрэгтэйг мэддэг байх хэрэгтэй.;

Хүлээн авагч – илгээгч ямар үйлчилгээ авахыг хүсч байгааг мэддэг байх хэрэгтэй.

Цус захиалах маягт-яагаад хэрэгтэй вэ?

Цус сэлбэлт нь эрхтэн шилжүүлэн суулгаж байгаа ажилбар ба бүх шатандаа стандарт ажиллагааны зааврын дагуу хийгдэж, ойлгомжтой, тохирсон баримтжуулалттай байх ёстой.

Ихэнх эмнэлгүүдэд цус сэлбэлтийг тохиолдлын чанартай эсвэл байнга хийдэг. Иймд эмнэлэгт цус сэлбэх ажиллагаа нь үндэсний стандарттай байх хэрэгтэй.

Цус захиалах маягтыг боловсруулах

Өвчтөнд тохирсон цус, цусан бүтээгдэхүүнийг сонгож, тохирлын шинжилгээг баталгаажуулах мэргэжилтэнд шаардлагатай лабораторийн болон эмнэлзүйн хамааралтай ямар мэдээлэл байхыг төсөөл.

Цус захиалах маягтыг боловсруулах

ЦЦБ сэлбэх шаардлагатай өвчтөнд тохирох бүтээгдхүүнийг сонгож, тохироог үзэх боломжийг хангахад шаардлагатай эмнэлзүйн ба лабораторийн ямар бүлэг мэдээлэл байх вэ:

1. Цус сэлбэлтийн лабораторит ямар төрлийн мэдээлэл шаардлагатай вэ?

2. Цус сэлбэх эмчид ямар төрлийн мэдээлэл шаардлагатай вэ?

Цус захиалах маягтыг боловсруулах

1. Цус сэлбэлтийн лабораторит ямар төрлийн мэдээлэл шаардлагатай вэ?

a. Өвчтний мэдээлэл

b. Эмнэлзүйн талаарх мэдээлэл (өвчний түүх, онош, заалт)

c. ЦЦБ-ий талаарх тодорхой мэдээлэл (ямар бүтээгдэхүүн, ямар хэмжээтэй, хэзээ сэлбэх)

Цус захиалах маягтыг боловсруулах

2. Цус сэлбэх эмчид ямар төрлийн мэдээлэл шаардлагатай вэ?

d. X Тохирлын дүн, нэгжийн дугаар

Цус захиалах маягт

Шаардлагатай мэдээлэл

1. Ерөнхий мэдээлэл
2. Өвчний түүх
3. Захиалга
4. Лабораторийн мэдээлэл

Цус захиалах маягт

Ерөнхий мэдээлэл:

- Овог, нэр
- Нас
- Хүйс
- Регистрийн дугаар
- Тасаг, орны дугаар
- Он, сар, өдөр
- ABO ба Rh-D (мэдэгдэж байгаа бол)

ДЭМБ-ийн Цус захиалах маягтын загвар– Хэсэг 1

Цус захиалах маягтын жишээ

Ерөнхий мэдээлэл

Эмнэлэг: ________________________________

Сар өдөр_____________________________

Өвчтний мэдээлэл

Овог:________________________________

Нэр: ________________________________

Төрсөн өдөр:____________

Хүйс:_________

Тасаг: _____________

Цус захиалах маягт

Хэсэг 2- Өвчтний сэлбэлтийн түүх–

- Онош
- Өмнө нь сэлбэсэн эсэх Тх
- Эмэгтэй хүн бол: жирэмслэл, үр хөндөлт
- Гемоглобин (гематокрит)
- Сорьц авсан хугацаа

ДЭМБ-ийн Цус захиалах маягтын загвар– Хэсэг 2

--	--	-------------	-------------
Түүх			
Онош: ______________________________	Эсрэг бие	Тийм / Үгүй	_______
Сэлбэлтийн хүндрэл:____________________	Өмнөх сэлбэлт	Тийм / Үгүй	_______
Немоглобин: ___________________________	Бусад урвал	Тийм/Үгүй	_______
Өмнөх түүх:__________________	Өмнөх жирэмслэлтүүд	Тийм /Үгүй	_______
--	--	-------------	-------------

Цус захиалах маягт

Хэсэг 3-Цус захиалах–

- Бүтээгдэхүүн
- Хэмжээ
- Хэзээ, хаана хэрэгтэй
- Захиалсан эмч
- Гарын үсэг
- Урьдчилан захиалах (шаардлагатай тохиолдолд)

ДЭМБ-ийн Цус захиалах маягтын загвар– Хэсэг 3

-- --------------------------- ---------- ------------
-------------------------- -------------- ---- ---

Захиалга

Өвчтний сийвэнгийн групп, шинжилгээ	☐	Бүхэл цус	☐	нэгж
Хэрэгцээтэй ЦЦБ	☐	Улаан эс	☐	нэгж
Шаардлагатай өдөр: ________________________________		Сийвэн	☐	нэгж
Шаардлагатай хугацаа: ________________________________		Бусад	☐	нэгж
Хүргэх газар: _________________________________				

-- --------------------------- ----------
------------------ -------- --

Эмчийн нэр (дармал үсгээр): **Гарын үсэг**:

Цус захиалах маягт

Хэсэг 4-Лабораторийн мэдээлэл –

- Тасгийн нэр
- Хүчинтэй хугацаа
- Х тохирооны дүн
- Лаборантын гарын үсэг

ДЭМБ-ийн Цус захиалах маягтын загвар– Хэсэг 4

--Зөвхөн лабораторийн хэрэгцээнд

Нэр

Гарын үсэг

							Өвчтний ABO	
	Донорын цус		Тохирооны тест				Rh D	
Донорын дугаар	ABO	Rh	AHG	Өрөөний хэм	Тохироо үзсэн огноо	Тохироо үзсэн цаг	Олгосон огноо	Олгосон цаг

Цус захиалах маягт

Бүх мэдээллийг бөглөх ёстой.

Цус захиалах маягтын эхний 3 хэсгийг захиалж буй тасаг хариуцан бөглөнө.

Лаборатори 4 хэсгийг бөглөнө.

Бүх хэсгийг бөглөсөн цус захиалах маягт сэлбэх цусан бүтээгдэхүүний хамт тасагт ирэх ба үүнийг хамгийн эхний хувьтай тулган авч, өвчний түүхэнд хавсаргана.

Сорьц авах

Цусны банк нь өвчтөнд тохирсон цус сонгож, тохирлын шинжилгээг хийх (донорын улаан эс, реципиентийн сийвэн/плазм) шаардлагатай.

Өвчтөний сорьцыг авна.

Сорьц нь ойлгомжтой тодорхой байх шаардлагатай – *‘зөв цус зөв хуруу шилэнд байх’*.

Сорьц авах

Сорьцыг тодорхой хаяглах хэрэгтэй. Өвчтөний хажууд түүний нэр, тасгийн нэр, он сар өдөр, сорьцны нэрийг бичнэ.

Сорьцыг сайн таглаж, цус захиалах маягтын хамт лабораторит хүргэнэ.

Сорьц авах

Лаборатори нь сорьцыг цус захиалах маягтын хамт хүлээн авч, бүртгэнэ.

Хаяглалт нь ойлгомжгүй, тодорхойгүй сорьцыг тасаг руу буцаах ба ‘*хуруу шилэнд буруу цус байх*’-аас, тохирохгүй цус сонгохоос сэргийлэх хэрэгтэй.

Гол агуулга

- Цус захиалах маягт нь мэдээлэл дамжуулах хамгийн гол баримт.
- Бүх мэдээлэл бөглөгдсөн байх хэрэгтэй.
- Тасаг хэсэг бүр түүний 1% авч үлдэх ёстой.
- ‘*Хуруу шилэнд буруу цус байх*’-аас, тохирохгүй цус сонгохоос сэргийлэх үүднээс цусны сорьц нь зөв хаяглагдсан байх хэрэгтэй.